

Chapter: 2

प्र.1 अ) योग्य पर्याय निवडून पुढील विधाने पूर्ण करा. (2)

- कोणत्याही रेखावृत्ताच्या पश्चिमेकडील रेखावृत्तांवरील वेळ असते.
अ. पुढे ब. मागे क. समान
- प्रकारचे ढग वादळाचे नीरदर्शक आहेत.
अ. क्युमुलीनिम्बस ब. सापेक्ष आर्द्रता क. नीरपेक्ष आर्द्रता ड. सांद्रीभवन

ब) चूक की बरोबर सांगा व चुकीची विधाने दुरुस्त करा. (2)

- दव, दहिवर, धुके हे अतिउंचीवर तयार होतात.
- वातावरणात ढग उंचीवर आढळतात.

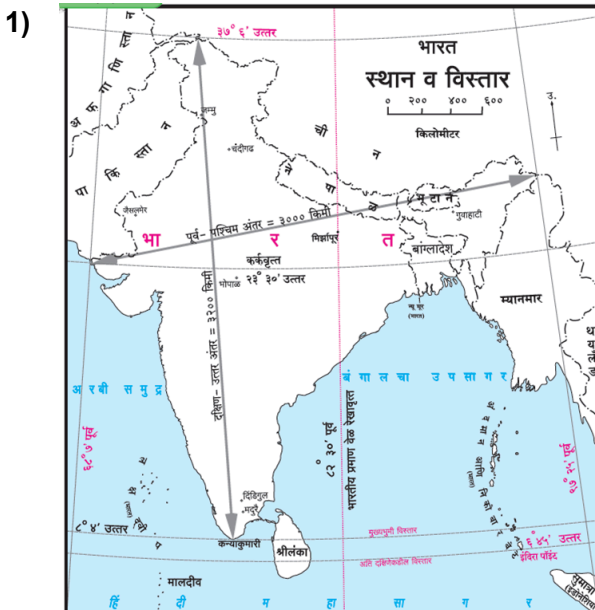
क) खालील प्रश्नाची एका वाक्यात उत्तरे लिहा (फक्त 2) (2)

- कोणत्या ढगामध्ये सूर्य दिसू शकतो ?
- सूर्याचे स्थान पूर्वेकडून पश्चिमेकडे बदलल्याने काय परिणाम होतो?
- सापेक्ष आर्द्रतेची टक्केवारी कशावर अवलंबून असतो ?

Q.2 फरक स्पष्ट करा. (कोणताही एक) (2)

- सापेक्ष आर्द्रता व निरपेक्ष आर्द्रता
- क्युमुलस ढग आणि क्युमुलीनिम्बस ढग

Q.3 नकाशावाचन करून खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (4)

- भारताचा रेखावृत्तीय विस्तार लक्षात घेता 1° फरकाने नकाशावर एकूण किती रेखावृत्ते काढता येतील.
- दोन लगतच्या 1° अंतरावरील रेखावृत्तांमध्ये किती मिनिटांचा फरक असतो?
- मिर्झापूर येथील रेखावृत्ताचे अंशात्मक मूल्य किती आहे?

- iv. मुंबईमध्ये स्थानिक वेळेप्रमाणे दुपारचे ३ वाजले असता कोलकता येथील स्थानिक वेळ काय असेल?
 ८२° ३०' पूर्व रेखावृत्तावर प्रमाण वेळेनुसार सकाळचे ८ वाजले असता पुढील ठिकाणी तेथील लोकांच्या
 v. घडयाळात किती ८ वाजले असतील?
 vi. या ठिकाणादरम्यानचे अंतर अधिक असूनही प्रमाण का बदल नाही?

प्र.4 भौगोलिक कारणे लिहा.. (फक्त 2)

(4)

- 1) कॅनडा या देशात सहा वेगवेगळ्या प्रमाणवेळा आहेत.
- 2) भारताची प्रमाणवेळ ८२° ३०' पूर्व रेखावृत्तावरील स्थानिक वेळेनुसार निश्चित केली आहे.
- 3) ढग हे आकाशात तरंगतात.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणताही एक)

(4)

- 1) ब्राझीलमध्ये सावो पावलो येथील फुटबॉल सामना भारतीय प्रमाण वेळेनुसार सकाळी ६ वाजता सुरू झाली. तेव्हा सावो पावलो येथील स्थानिक वेळ काय असेल ते स्पष्ट करा.
- 2) मूळ रेखावृत्तावर २१ जून रोजी रात्रीचे १० वाजले तेव्हा अ, ब, क या ठिकाणची वेळ व दिनांक काय असेल.

ठिकाण	रेखावृत्त	दिनांक	वेळ
अ	१२०°पूर्व
ब	१६०°पश्चिम
क	६०°पूर्व

